Lietas arhīva Nr. CA-1563-17/13
ECLI:LV:RAT:2017:1218.C30327615.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 18.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L.Blūmiņa,
tiesneses Dz.Balta un L.Grauda
ar tiesas sēdes sekretāri E.Doropoļsku,
piedaloties zvērinātiem advokātiem E.Vaišļam un J.Averinskai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 7.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 7.novembra spriedumu noraidīta /pers. A/ prasība pret /pers. B/ un /pers. C/ par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

[1.1] Tiesa secinājusi, ka atbilstoši Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa 2014.gada 14.marta paziņojumam par /pers. A/ 2014.gada 11.marta iesnieguma Valsts policijai izskatīšanu, nav konstatēti fakti, kas būtu pamats /pers. B/ atbildības noteikšanai saskaņā ar Krimināllikuma 132.pantu, sakarā ar to pieņemts lēmums par attiekšanos uzsākt kriminālprocesu, kas pamatots ar Kriminālprocesa likuma 373.panta pirmo daļu, 377.panta 1.punktu.

Tāpat tiesa nodibinājusi, ka atbilstoši Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa 2014.gada 26.marta paziņojumam par /pers. A/ 2014.gada 20.marta iesnieguma Valsts policijai izskatīšanu, nav konstatēti fakti, kas būtu pamats /pers. C/ saukšanai pie krimināltbildības pēc Krimināllikuma 132.panta. Konkrētajā situācijā konstatēts, ka starp /pers. A/ un /pers. C/ izveidojies konflikts uz nepatikas pamata, līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 373.panta pirmo daļu, 377.panta 1.punktu tika pieņemts lēmums par attiekšanos uzsākt kriminālprocesu.

No minētajiem policijas paziņojumiem un lietai pievienotajiem medicīnas un maksājumu dokumentiem tiesa nav konstatējusi, ka no atbildētāju puses ir vērsta psiholoģiska vai fiziska vardarbība pret pieteicēju vai ka pret pieteicēju vērsta vardarbīga kontrole.

Tāpat tiesa konstatējusi, ka no liecinieku sniegtajām liecībām neizriet, ka kāds no lieciniekiem būtu redzējis, ka atbildētāji vērš pret prasītāju fizisku vardarbību. No liecinieces /pers. G/ liecības tiesa noskaidrojusi, ka prasītājai ir šizoafektīvi traucējumi (garastāvokļa traucējumiem, kas ietver sevī depresiju, bailes, bezspēcības sajūtu, trauksmi), ko apstiprināja arī lietā esošā VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra" 2015.gada 15.decembra izziņa, kā arī 2014.gada 15.decembra Krīžu un konsultāciju centrs "Skalbes" sniegtais psiholoģiskās izpētes rezultāta apraksts.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka starp /pers. C/ un /pers. A/ vīru /pers. D/ pastāv strīds par nekustamo īpašumu, kas, iespējams, ir konkrētās civillietas pušu nesaskaņu pamatā.

[1.2] Tiesa atzina, ka prasītāja nav pierādījusi, ka atbildētāji ar savu rīcību ir pārkāpuši prasītājas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, radījuši prasītājai garīgas ciešanas, veselības traucējumu, darba spēju zudumu, līdz ar to secinājusi, ka nav pamats morālā kaitējuma atlīdzināšanai.

Tāpat atzīts, ka prasītājas norādītie fakti, ka atbildētāji rīkojušies pretēji labiem tikumiem un vispārpieņemtiem uzvedības noteikumiem, nevar būt par pamatu morālā kaitējuma atlīdzības noteikšanai.

[2] Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniegusi /pers. A/, lūdzot prasību apmierināt.

[2.1] Iesniedzējas ieskatā apstāklis, ka par atbildētāju darbībām Valsts policija nav ierosinājusi kriminālprocesu, nevar būt pamats tiesai atzīt, ka atbildētāju darbības nav vērstas uz prasītājas pašcieņas aizskaršanu vai psiholoģisku ietekmēšanu, un tās nav izvērtējamas atbilstoši civiltiesiskā rakstura pārkāpuma pazīmēm.

Norāda, ka tiesa nav vērtējusi, ka policijas darbinieki veica profilaktiska rakstura pārrunas ar atbildētājiem, brīdinot par krimināltbildību, un tādējādi konstatējot šo darbību prettiesiskumu un neatbilstību normatīvajiem aktiem.

Uzskata, ka tiesa nav ņēmusi vērā, ka atbildētāju veiktās darbības ir ilgstošas un sistemātiskas, ko apliecina arī liecinieku liecības. Prasītājas vēršanās krīžu un konsultāciju centrā "Skalbes" 15.12.2014. ir saistīta ar darbību ilglaicīguma radītajām sekām, līdz ar ko atbildētāju iepriekš veiktās darbības nevar atzīt par maznozīmīgām.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā tiesa nav devusi juridisko novērtējumu un motivējusi, kāda nozīme konkrētās lietas pareizai izspriešanai ir liecinieces /pers. G/ norādītajam par prasītājas šizoafektīviem traucējumiem un faktam par citu tiesvedību esamību starp atbildētāju un prasītājas vīru.

Apelatores ieskatā tiesa pārsvarā vispārīgi atsaukusies uz juridiskās literatūras un judikatūras atziņām bez to piesaistes konkrētās lietas apstākļiem.

[3] Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ prasību uzturēja, bet atbildētāju /pers. B/ un /pers. C/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Jeļena Averinska prasību neatzina.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi apelācijas sūdzību kopsakarā ar lietas materiāliem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

[5] Prasītāja prasību par morālā kaitējuma atlīdzību pamatojusi ar Civillikuma 1635.pantu, kura pirmā daļa noteic, ka *katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot*. Savukārt minētā panta trešā daļa noteic, ja (..) *neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.*

Tādējādi, lai varētu runāt par morālo kaitējumu šīs normas izpratnē, ir nepieciešams konstatēt, pirmkārt, neatļautu darbību, otrkārt, ar šo neatļauto darbību aizskartu cietušās personas nemantisko tiesību (piemēram, kādu no cilvēka pamattiesībām) vai nemantisko labumu (piemēram, veselību, reputāciju) *(skatīt Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumu "Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās", Rīga, 2014, 27.lapa).*

[5.1] Saskaņā ar prasībā norādīto prasītājas ieskatā atbildētāju neatļautā darbība izpaudusies kā aizvainošana un mutiska pazemošana, lietojot prasītājai vērstus dažādus, aizskarošus, necenzētus lamu vārdus.

[5.1.1] Lietai pievienoti prasītājas 22.02.2014. un 05.03.2014. iesniegumi Valsts policijai (lietas 5.-6.lapa), kuros norādīts, ka /pers. B/ un /pers. C/ prasītājai izteikuši draudus, apvainojuši un pazemojuši viņu.

Saskaņā ar Valsts policijas 14.03.2014. atbildi Nr.20/10/11-att.836 un 26.03.2014. atbildi Nr.20/10/11-att.976 (lietas 7.-8.lapa) kriminālprocesu, pamatojoties uz minētajiem iesniegumiem, tomēr atteikts uzsākt, jo nav konstatējams noziedzīga nodarījuma sastāvs un nav noticis noziedzīgs nodarījums.

Lai arī kriminālprocess par minētajiem apstākļiem nav uzsākts, kolēģija no Valsts policijas atteikuma par kriminālprocesa uzsākšanu secina, ka starp pusēm pastāv nesaskaņas un ar atbildētājiem ir veiktas profilaktiska rakstura pārrunas par šādas rīcības (apsaukāšanās, draudi) kriminālietiesiskajām sekām, apliecinot prasītājas iesniegumā Valsts policijai izteikto apgalvojumu par viņas apvainošanu un pazemošanu patiesumu.

Liecinieka/pers. J/ liecība pirmās instances tiesā apstiprina apstākļus par prasītājas mutisku aizskaršanu, tostarp apsaukāšanu, no atbildētāju puses, jo liecinieks gan saskaņā ar prasītājas iesniegumu, gan paša sniegto liecību, bijis notikumos klāt vai dzirdējis to tieši, atrodoties savā dzīvoklī, kas ir mājā, kur dzīvo puses.

Tāpat no /pers. K/, kura ir pušu kaimiņiene, liecības pirmās instances tiesā konstatējams, ka kaimiņiene dzirdējusi un atsevišķos gadījumos arī redzējusi atbildētāju rīcību, kas izpaudusies kā prasītājas apsaukāšana un uzmākšanās, sekojot prasītājai pagalmā.

Pirmās instances tiesas sēdē uzklausīto un audio ierakstā dzirdamo liecinieku lietotie vārdi un apzīmējumi, kurus atbildētāji attiecinājuši uz prasītāju, nav uzskatāmi par veidu, kā personas ikdienā izrāda savstarpēju nepatiku, bet gan uzskatāmi par nepieklājīgiem un neētiskiem – tātad apsaukāšanos.

Lai arī liecinieka /pers. L/ liecības saturs apstiprina prasītājas vārdisku aizskaršanu no atbildētāju puses, liecinieks saskaņā ar pirmās instances tiesas sēdē sniegto informāciju nevarēja apliecināt nevienu gadījumu, kuru būtu fiksējis pats, līdz ar to kolēģija secina, ka liecībā sniegtā informācija balstās uz prasītājas un liecinieka /pers. J/ notikumu atstāstu, tādējādi minētā liecinieka kā prasītājas vīra liecība nevar kalpot par pierādījumu prasībā norītajam, jo neatbilst Civilprocesa likuma 105.panta pirmajai daļai.

Faktu, ka pušu starpā pastāv strīds, apstiprina arī atbildētāju paskaidrojumi un uz to norāda arī biežie policijas izsaukumi. Savukārt no atbildētāju pārstāves zvērinātas advokātes Jeļenas Averinskas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem konstatējams, ka strīda konfliktsituācijās starp pusēm notikusi savstarpēja apvainošana un mutiska aizskaršana. Lai arī atbildētāju paskaidrojumos uz prasības pieteikumu norādīts uz pašas prasītājas aizskarošu rīcību pret atbildētājiem, kolēģija secina, ka pretprasība par to lietā nav celta un pierādījumi par to nav iesniegti.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, liecinieku liecībām un tiesas sēdēs sniegtajiem paskaidrojumiem apstiprinās prasībā norādītais par prasītājas mutisku aizvainošanu un apsaukāšanu, ko veikuši atbildētāji.

[5.1.2] Kolēģija par vispārzināmu (Civilprocesa likuma 96.panta pirmā daļa) atzīst apstākli, ka citas personas apsaukāšana, ņirgāšanās un apvainošana ir neētiska rīcība. No lietas apstākļiem redzams, ka starp atbildētājiem un /pers. L/ un /pers. J/ pastāv tiesvedības par īpašumtiesībām un īpašuma lietošanas kārtības jautājumiem nekustamā īpašumā, kas ir lietas dalībnieku dzīvesvieta. Lai gan prasītāja nav šo civiltiesisko strīdu dalībniece, kolēģija secina, ka prasītājas aizvainošana un apsaukāšana, zinot par viņas vieglo emocionālo ietekmējamību (diagnozi – šizoafektīvi traucējumi, jaukts tips), uzskatāma par tieši vērstu atbildētāju rīcību šo civiltiesisko strīdu risinājuma ietekmēšanai. Šāds secinājums izriet arī no liecinieka /pers. J/ liecības.

Starptautiskajā vidē šādu pārākuma spēka vai ietekmes izmantošanu ar mērķi personu ietekmēt sev vēlamai darbībai sauc par bullying (angļu valodā) jeb iebiedēšanu *(skatīt https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/bully [apskatīts 02.01.2018.] u n https://translate.google.com/#en/lv/bullying [apskatīts 02.01.2018.])* un šāda rīcība tiek atzīta par prettiesisku. No lietas materiāliem kopumā iespējams secināt, ka atbildētāju mērķis ir ar nekustamo īpašumu saistīto strīdu ietekmēšana, kas sekmētu prasītājas un viņas vīra dzīvesvietas maiņu.

[5.2] Prasītājas ieskatā atbildētāju prettiesiskās rīcības rezultātā aizskartas viņas Satversmes 96.pantā garantētās tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.

Juridiskajā doktrīnā norādīts, ka tiesības uz privāto dzīvi nozīmē, ka katram indivīdam ir tiesības uz savu privāto telpu, tiesības dzīvot pēc sava prāta, saskaņā ar savu būtību un vēlmēm attīstīt un pilnveidot savu personību, iespējami minimāli ciešot no valsts vai citu personu iejaukšanās. Lai gan ne Satversmes tiesa, ne Eiropas Cilvēktiesību tiesa nav devusi izsmeļošu privātās dzīves skaidrojumu, vien norādot uz atsevišķiem šī jēdziena aspektiem, (..) tradicionāli privātās dzīves saturu analizē nevis vispārīgi, bet gan atklājot tā galveno, plašāk pazīstamo elementu saturu, paturot prātā, ka bez tiem privātās dzīves aizsardzība var izpausties arī daudzos citos, varbūt pat vēl

neapzinātos aspektos. Satversmes 96.pantā noteikto tiesību uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību iespējams aplūkot arī no starptautisko cilvēktiesību dokumentu skatupunkta, tā piemēram, ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 17.pantā ir noteikts, ka nedrīkst patvarīgi vai nelikumīgi iejaukties neviena privātajā vai ģimenes dzīvē, apdraudēt mājas neaizskaramību vai korespondences noslēpumu vai nelikumīgi uzbrukt viņa godam un reputācijai. Ikvienam ir tiesības uz likuma aizsardzību pret šādu iejaukšanos vai šādiem apdraudējumiem *(skatīt Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 238., 241., 245.lapa).*

Lai gan ne katra darbība, kas ietekmē personas fizisko un garīgo veselību, aizskar privāto dzīvi, tomēr, ja kāda darbība ietekmē personas veselību tādā mērā, kas liedz pilnvērtīgas privātās dzīves īstenošanu, tad tā var aizskart Satversmes 96.pantā paredzētās tiesības. It īpaši garīgās stabilitātes saglabāšana ir svarīgs pilnvērtīgas privātās dzīves baudīšanas priekšnoteikums (*skatīt turpat 263.lapa).*

No 08.10.2014. Krīžu un konsultāciju centra "Skalbes" izziņas Nr.118 (lietas 11.lapa) redzams, ka prasītāja centrā vērsusies ar "mērķi mazināt izjusto trauksmi, bailes, nervozitāti un nomāktību saistībā ar piedzīvotajām konfliktsituācijām un sievietes raksturoto emocionālo vardarbību no vīra brāļa un viņa sievas puses". Tāpat no 2014.gada 15.decembrī Krīžu un konsultāciju centra "Skalbes" sagatavotā prasītājas psiholoģiskās izpētes rezultātu apraksta (lietas 41.-43.lapa) konstatējams, ka nesaskaņas ģimenē ar vīra brāli un viņa sievu (skatīt sadaļu "Vispārīgā informācija") faktiski ir ierosinātājs prasītājas trauksmes izjūtai, bailēm, bezspēcības izjūtai un smagajam depresijas uzliesmojumam.

Kolēģija, ievērojot psiholoģiskās izpētes rezultātu kopsavilkumā norādītos apstākļus par prasītājas smago depresiju un šāda stāvokļa iespēju novest pie Postraumatiskā stresa sindroma un atkārtota suicīda mēģinājuma, secina, ka prasītājas apsaukāšana (iebiedēšana) nepieļauj viņas garīgās stabilitātes saglabāšanu, līdz ar ko atbildētāju rīcība atzīstama par iejaukšanos prasītājas privātajā dzīvē Satversmes 96.panta izpratnē.

[6] Lai noteiktu atlīdzinājuma par morālo kaitējumu apmēru, tiesai jānoskaidro: 1) cik nozīmīgas ir aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses; 2) aizskāruma smagums; 3) kaitējuma nodarītāja vainas pakāpe; 4) paša prasītāja rīcība (*skatīt Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 20.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-0106-14*).

No iepriekš izdarītajiem secinājumiem konstatējams, ka atbildētāju rīcības rezultātā aizskartas prasītājas Satversmes 96.pantā noteiktās pamattiesības – tiesības uz privāto dzīvi. Savukārt aizskārums noticis, prasītāju aizskarot vārdiski (emocionāla vardarbība) bez pazīmēm par fizisku vardarbību. Tāpat no lietas materiāliem secināms, ka atbildētājiem bija zināms apstāklis, ka prasītājai iepriekš bijušas garīga rakstura saslimšanas un prasītājai iepriekš bijusi emocionāli traumatiska pieredze, tādējādi padarot prasītāju emocionāli viegli ietekmējamu, atšķirībā no personām, kurām nav iepriekš bijusi nepieciešama psihiatriska palīdzība (lietas 78.lapa).

Kolēģija ievēro tiesu praksi (*skatīt Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 30.jūnija rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKC-470/2014)*, kur par līdzīgu nodarījumu no personas piedzīti 100 Ls, tomēr, nosakot atlīdzināmā morālā kaitējuma apmēru konkrētajā lietā, jāņem vērā, ka atbildētāju darbību rezultātā prasītājas tiesības nav aizskartas plašā publiskā telpā. Tāpat vērā ņemams apstāklis, ka pušu starpā savstarpēji naidīgas attiecības pastāv jau ilgstoši un pašai prasītājai ir bijusi iespēja izvairīties no atbildētāju prettiesiskajām darbībām, proti, no 2014.gada 15.decembra Krīžu un konsultāciju centra "Skalbes" prasītājas psiholoģiskās izpētes rezultātu apraksta (lietas 41.-43.lapa) konstatējams, ka gan prasītājas vīrs /pers. D/ ierosinājis, gan speciālists rekomendējis traumatiskās vides jeb dzīvesvietas maiņu, ko prasītāja līdz šim ir atteikusies darīt.

Ievērojot minētos apstākļus un lai morālā kaitējuma atlīdzība ne tikai prasītājai dotu gandarījumu, bet preventīvi atbildētājus atturētu no turpmākas emocionālas vardarbības pret prasītāju, kolēģija par taisnīgu morālā kaitējuma atlīdzinājumu atzīst 100 EUR no katra atbildētāja, līdz ar ko apmierinot prasību par 200 EUR un noraidot to daļā par morālā kaitējuma atlīdzības 4800 EUR piedziņu.

Cita starpā norādāms, ka prasītājas lūgums par solidāra morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu, pamatojoties uz Civillikuma 1670.pantu, nav pieļaujams, jo katrs no atbildētājiem, lai arī ar vienotu mērķi, tomēr atbilstoši lietas materiāliem (lietas 5.-6.lapa) piedalījies dažādās prettiesiskās darbības epizodēs, nenodibinot solidāru atbildību.

[7] Papildu morālā kaitējuma atlīdzībai prasītāja lūgusi no atbildētājiem piedzīt arī zaudējumus par ārstniecības izdevumiem 160,82 EUR apmērā.

Lietai pievienoti maksājumu dokumenti no medicīnas iestādēm SIA "Palīdzības dienests", SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" un SIA "Rīgas veselības centrs", maksājuma mērķī norādot "pacienta iemaksa", "medicīniskie pakalpojumi", "P/I izmeklējumi" un "asins ņemš.ar sl.sis" (lietas 12.-13.lapa), tomēr no tiem nav secināms, kā šie maksājumi būtu saistīti vai tieši attiecināmi uz atbildētāju prettiesisko rīcību.

Tāpat lietai pievienots AS "Sentor Farm Aptiekas" maksājuma dokuments (lietas 13.lapa) par zāļu *Sulfasalazin KRKA* (iesaka kuņģa/zarnu slimību ārstēšanai) un *Diclac* (pretsāpju) iegādi, tomēr lietā nav iesniegti pierādījumi par šo zāļu lietošanas nepieciešamību sakarā ar prasītājai nodarīto morālo kaitējumu.

Lietai pievienotas arī biedrības "Skalbes" izrakstītas (5 gab.) kvītis par psihologa konsultācijām datētas ar 19.09.2014., 24.09.2014., 03.10.2014., 08.10.2104., 15.10.2014., katra 20 EUR apmērā. Lai arī secināms, ka prasītājai sniegtas psihologa konsultācijas un, kā redzams no krīžu un konsultāciju centra sniegtā atzinuma, tajās pārrunāts arī atbildētāju prettiesiskās rīcības sekas, tomēr prasība pamatota ar konkrētu atbildētāju rīcību 2014.gada februārī un martā, t.i. pusgadu pirms prasītājas vēršanās medicīnas iestādē.

Ņemot vērā lietā noskaidrotos apstākļus par prasītājas iepriekšējo emocionālo stāvokli un traumatisko pieredzi, viņas vēršanās pie psihologa nav ārkārtēja situācija un 2014.gada 8.oktobra Krīžu un konsultāciju centra "Skalbes" izziņā Nr.118 (lietas 11.lapa) psihologa vizītes mērķa (mazināt trauksmi, bailes utt.) cēlonis ir prasītājas teiktā atstāsts, kas nevar būt pamats psihologa konsultāciju izmaksas kompensācijai. Tādējādi atzīstams, ka lietā nav konstatējams atbildētāju konkrētās rīcības 2014.gada februārī, martā un radīto zaudējumu (psihologa konsultāciju izdevumu) cēloniskais sakars.

Ievērojot minēto, kolēģija atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu (ārstēšanās izdevumu) atlīdzību 160,82 EUR apmērā kā nepamatota noraidāma.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība*

noraidīta.

No lietas redzams, ka prasītāja par apelācijas sūdzības iesniegšanu tiesā samaksājusi 441,17 EUR (lietas 129.lapa), tāpat prasītāja lietā veikusi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 7,83 EUR (lietas 55.lapa) un kancelejas nodevas par liecinieku nopratināšanu 12,81 EUR (lietas 54.lapa) samaksu, tādējādi atbilstoši apmierinātajai prasījuma daļai (~4%) apelācijas instances tiesā no atbildētājiem prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 18,47 EUR, proti, 9,24 EUR no katra atbildētāja.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un Latvijas Pasta tarifiem, kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kuru daļu nav sedzis prasītājas maksājums par pavēstu un citu tiesas dokumentu nosūtīšanu ir 8,56 EUR (16,39 EUR – 7,83 EUR), kas valsts labā piedzenami no atbildētājiem, proti, 4,28 EUR no katra.

Tāpat no lietas materiāliem redzams, ka prasītājai bijuši izdevumi par advokāta palīdzību 920 EUR (lietas 138.-139.lapa) apmērā, tomēr atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai atlīdzināmi ne vairāk par 30% no apmierinātās prasījuma daļas, proti, ne vairāk kā 60 EUR (30% no 200 EUR). Tādējādi no atbildētājiem līdzīgās daļās par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 60 EUR apmērā, t.i. 30 EUR no katra atbildētāja.

[9] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti secinājusi, ka atbildētāji ar savu rīcību nav pārkāpuši prasītājas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, jo vispār nav vērtējusi Satversmes 96.panta jēdzienā "privātā dzīve" ietverto indivīda tiesību kopumu.

Tāpat pirmās instances tiesa, konstatējot, ka atbildētāji rīkojušies pretēji labiem tikumiem un vispārpieņemtiem uzvedības noteikumiem, nav vērtējusi atbildētāju rīcības motīvus un mērķi, kas faktiski šīs darbības (*bullying* jeb iebiedēšana) padara par prettiesiskām un tādām, kuru izraisītās sekas prasa atlīdzinājumu.

Tādējādi pirmās instances tiesas spriedumu nevar atzīt par likumīgu un pamatotu, un lietā taisāms jauns spriedums, /pers. A/ prasību par morālā kaitējuma atlīdzību apmierinot daļēji.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 426., 430., 432.-434.panta, Civillietu tiesas kolēģija

nolēma:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, morālā kaitējuma atlīdzību 100 EUR (viens simts *euro*) apmērā, samaksātos tiesas izdevumus 9,24 EUR (deviņi *euro* 24 centi) un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 30 EUR (trīsdesmit *euro*).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, morālā kaitējuma atlīdzību 100 EUR (viens simts *euro*) apmērā, samaksātos tiesas izdevumus 9,24 EUR (deviņi *euro* 24 centi) un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 30 EUR (trīsdesmit *euro*).

Samaksa veicama /pers. A/ bankas kontā /konta numurs/ (AS "Citadele banka").

Prasību daļā par zaudējumu 160,82 EUR un morālā kaitējuma atlīdzības 4800 EUR piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,28 EUR (četri *euro*, 28 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,28 EUR (četri *euro*, 28 centi).

Maksājums veicams Tiesu administrācijas, reģistrācijas numurs 90001672316, bankas kontā Nr. LV51TREL2190458019000 (Valsts kase). Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā.

Noteikt sprieduma daļā par piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2018.gada 8.janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ L.Blūmiņa
Tiesneses /divi paraksti/ Dz.Balta
L.Grauda